

Ο άνθρωπος, που θεωρητικά ορίζοντας τη μοίρα του βρέθηκε να δουλεύει, παινεύοντας την προσφορά στο κοινωνικό σύνολο γίνεται εύκολα έρμαιο της δουλείας όταν οι συνθήκες του αγοραίου χρόνου επιτρέπουν την μεσαιωνοποίηση των ιδεών και των στόχων. Στην ιστορία της ανθρωπότητας οι σχέσεις εκμετάλλευσης εξελίσσονται ώστε να κρύβεται πια υποδόρια το μίσος προς την εργατική τάξη.

Αυτοματοποιώντας και εισάγοντας την προοπτική της ανάδειξης σε κάποιον που εάν το θέλει μπορεί να ξεπεράσει την μετριότητα και να ανέβει τη σκάλα αυτής της τεχνητής πυραμίδας που οδηγεί στον πλούτο και στην ευημερία, κατάφεραν να εισαγάγουν έννοιες όπως «επιχειρηματικότητα» και «υγιής ανταγωνισμός» στην παιδεία. Ο καπιταλισμός, επίσημη θρησκεία κάθε κράτους πια, που μπορεί να χρησιμοποιεί λέξεις όπως **κοινή λογική** και **επιστήμη** στο οπλοστάσιό του και ξεφεύγοντας από κάθε υπόνοια στράτευσης, από μικρή ηλικία δημιουργεί τη δική του ελίτ παραχωρώντας μερίδιο εξουσίας ακόμα και σε πρώην αντιπάλους. Έτσι, αποκόπτοντας από τη μάζα μία μειοψηφία που δύσκολα επιβιώνει, καθαγιάζοντας τον έναν που τα κατάφερε εξυψώνει τον εργατικό και ευσυνείδητο ελεύθερο επαγγελματία που κόντρα στο ρεύμα κέρδισε την αθανασία του κεφαλαίου. Τώρα πια, δεν υπάρχει υπόνοια πως πρέπει να αντιδράσεις. Αρκεί να χρησιμοποιήσεις τα όπλα που τόσο μεγαλόψυχα σου παραχωρούν.

Η «μεγαλοψυχία» των αφεντικών όμως είναι ο καθοριστικός παράγοντας που κάμπει κάθε αντίδραση. Στην αντίπερα όχθη της καπιταλιστικής εποχής στέκεται η εποχή της δουλείας που κοιτάει ζηλεύοντας. Εκείνοι που είχαν δούλους για όλα τα θελήματα αποφάσισαν να δημιουργήσουν το χρήμα που θα διαχειρίζονται για να μη χρειάζεται πια να κυνηγάνε με το μαστίγιο τους καταδικασμένους σε εργασία. Δε χρειάζονται πια γαλέρες με δήμευτους. Η νέα εφεύρεση κατάφερε να παγιώσει την κοινωνική δομή. Οι εργάτες δεν έχουν παρά να δουλεύουν για να αποκτήσουν χρήματα και να υπηρετούν εκούσια την νεοσυσταθείσα εξουσία. Το νέο ιερατείο, αποτελούμενο από τραπεζίτες που βιάστηκαν να αρπάξουν την ευκαιρία, συμπαγοποιήθηκε όπως και η καινούρια εφεύρεση. Αρκεί να νιώθεις ελεύθερος σου είπαν και να πουλάς το κορμί σου και την ψυχή σου. Δεν χρειάζονται πια σκλαβοπάζαρα, ψάχνεις ο ίδιος να πουλήσεις τον εαυτό σου καλύτερα βάζοντας τα δυνατά σου για να συντάξεις το καλύτερο βιογραφικό. Δε χρειάζεται να σε παρακολουθούν μυστικές αστυνομίες, τους δίνεις εσύ όλα τα απαραίτητα δεδομένα για την ασφάλειά σου. Φυσικά, όλα θα χρησιμοποιηθούν εναντίον σου.

Όταν η προσφορά στο κοινωνικό σύνολο μετουσιώνεται σε αγώνα για επιβίωση, σαν μια πεταλούδα που μεταμορφώνεται σε σκουλήκι αντιστρέφοντας τη διαδικασία, τότε έχουμε χάσει τη μάχη.

Ένας κόσμος περισσότερο ανθρώπινος απαιτεί λιγότερη κατανάλωση και λιγότερη ανάπτυξη. Ένας πλανήτης με κλειστό σύστημα και πεπερασμένους πόρους δεν μπορεί να αντέξει τον τούρμπο καπιταλισμό που διαφημίζουν. Από αυτή την δημιουργημένη ανάγκη για περισσότερη δουλειά καταλήγουμε να καταστρέφουμε τον πλανήτη και να μην ενδιαφερόμαστε ούτε για την ευζωία των παιδιών μας. Ώρα να αλλάξουμε τις έννοιες και τους «σωστούς» όρους και να μπούνε στο λεξιλόγιό μας φράσεις όπως

αποανάπτυξη και αποεντατικοποίηση.